XI. évfolyam. Celldömölk 1915 szeptember 5. 36. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön
ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzügyi ügyek.

Visszhang.

Szatmári Mór orsz. képviselőnek lapunkban megjelent »A béke« cimü eredeti cikkére előkelő kézből a következő szép sorokat vettük:

A háboru kitörése első évfordulóján a pápa, a katholikus világ feje is megszólalt. A békét hirdette, a békét kérte a földi hatalmasoktól.

Meginditóan komoly és szivhezszóló az a fölhivás, amelyet a pápa intézett a lángbaborult világhoz és mikor e hangos szó elhangzott, az egész világ lélekzetvisszafojtva leste a visszhangot.

És ez a visszhang megérkezett. Természetesen kétféle visszhang érkezett, azért, mert két félhez szólt. És a kétféle visszhang aszerint különböző egymástól, ahogy maguk a hadviselő felek különböznek. Az entente sajtója azt mondta, hogy nagyon örülnek a pápa békefölhivásának, de az most nem aktuális, mert ha most megkötnék a békét, akkor a mérleg teljesen a kettős szövetség javára dőlne, már pedig az entente csak akkor köthet békét, ha a kettős szövetséget teljesen leveri.

Hogy a katonai helyzet, pláne az oroszok legutóbbi nagy veresége után hogyan változhatik még az entente javára, azt igazán nem tudják az entente katonai szakértői sem elképzelni. De ők csak akkor akarnak békét kötni, amikor ez a megváltozhatatlan katonai helyzet talán mégis megváltozik.

Addig azonban nem aktuális semmiféle békefölhivás, vagy békeszózat. Vagyis visszautasitják a pápát és a békét. Ezzel szemben mi a visszhang a kettős szövetség részéről? Egyrészt maga a sajtó és a közvélemény örömmel és illő komolysággal fogadta a komoly helyről jövő komoly és értékes szavakat, de másrészt mintegy válaszul megjelent Vilmos császár szózata benne ezzel a komoly és erélyes kijelentéssel:

— Én nem akartam a háborut!

Ha a kitöréskor nem akarta Vilmos császár és vele természetesen a kettős szövetség a háborut, akkor bizonyos, hogy annak folytatását ma még kevésbbé akarja és kivánja. Mi nem akartuk a háborut és ma is hajlandók volnánk a békére, de természetesen *csak egy föltétel alatt.* És ezt az egy föltételt is Vilmos császár proklamációja határozza meg ugy, hogy ahhoz a kettős szövetség minden polgára elfogadhatja.

A kettős szövetség szivesen köt békét, de csak olyan békét, »amely nekünk a szükséges katonai, politikai és gazdasági biztosságokat megadja a jövőre és megadja azokat a föltételeket is, amelyek alkotó erőnknek az országban és a szabad tengeren való akadálytalan érvényesülésére szükséges.«

A békére tehát mi valóban hajlandók vagyunk, békejobbot szivesen nyujtunk ellenfeleinknek, de csak ugy, ha ezt a békejobb nyujtást illő komolysággal értékelik ellenfeleink.

Nem könyörgünk a békéért, mert okunk nincs rá, hiszen mi ki tudunk tartani és ki is tartunk egész addig, amig kell, amig ezt a békét ki nem kényszeritjük.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy ezt a békét ki tudjuk kényszeriteni, mert ha tart is egy ideig, de el fog következni az a nap, amikor az ellenfeleink belátják, hogy a mi kárunkra nem változtatható már a harctéri helyzet és akkor fog beválni és teljesülni a pápa meleg és érzéssel teli óhajtása. A béke föltételeiről pedig mi ne is beszéljünk, majd *diktálnak* azok, akiket illet . . .

Fohász.

Fájó szivünk sóhajtása
Hozzád száll föl, Istenünk,
Súlyos viszonyaink között
Téged szólít nemzetünk.
Oh, jöjj nekünk segitségül
Hatalmas, nagy Hadurunk
S legyőzzük az ellenséget,
Mert te lész a védkarunk!

Inség, éhség, nélkülözés
Nagy csapása rajtunk van,
És, hogy élünk, irigyellik
Ellenségink harcunkban.
Oh, jöjj nekünk . . .

Elégeld meg véreinknek
Szenvedését, küzdelmét
Egészségben láthassák meg
Családjaik tűzhelyét.
Oh, jöjj nekünk . . .

Szegény árvát és özvegyet
Gyámolitsad, jó Atyánk;
Harcosaink szent véréből
Virágozzék szép hazánk!
Oh, jöjj nekünk . . .

Édes hazánk, te legszebb hon,
Mely e földön létezik,
Virúlj, mig a világ fennáll,
Isten rajtad őrködik!
Oh, jöjj nekünk . . .

Barabás Ernő.

Az iskolaév kezdetén.

Szeretjük tudni, minden népiskola gondnoksága, illetőleg iskolaszéke kellő időben megtette a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy a körülmények tekintetbevételével a rendes oktatás az elemi iskolákban kezdetét vehesse és működését lehetőleg akadálytalanul folytathassa.

Az iskolai hatóságok okulhattak a mult iskola évben tapasztaltakból, mert bizony itt-ott elég mulasztás történt és nemtörődömség nyilvánult.

Ugy látszik, maga a közoktatásügyi kormány is szükségét érezte annak, hogy egy külön rendeletben a népiskola kulturális munkájának folyamatosságát biztositsa. A rendelet lényege a következő:

Oly városokban és községekben, ahol az elemi iskolák felső osztályai, illetve az ismétlő tanfolyamok működésének időbeli korlátozására semmi kényszerítő ok nem forog fenn, a rendes tanitásnak az egész iskolai éven át folynia kell. Amely iskolákban korlátozott működéssel folyik a tanitás, az I.—III. osztályokban ott, ahol tanterem és tanitó rendelkezésre áll, a tankötelesek egész éven át kötelesek az iskolába járni. Ez alól csak a III. osztályra vonatkozóan lehet kivételnek helye, még pedig annyiban, hogy a mezőgazdasági népességű községekben az iskolai év eleje október 1-ében, vége pedig április 30-ában állapitható meg. Olyan városokban és nagyközségekben, amelyeknek polgári vagy középiskolájuk, illetve középfoku szakiskolájuk van, az egyik elemi iskola IV. osztályának is az egész iskolai éven át működnie kell, azzal a megjegyzéssel azonban, hogy a közigazgatási bizottságok által kijelölt községekben a szorgalmi idő a IV. osztályra vonatkozóan is korlátozható az október-április is szakra. A többi községekben a IV—VI. osztályra, nemkülönben az általános és gazdasági ismétlő-tanfolyamra utalt községekben és városokban egyaránt csupán november 15-étől április 15-éig kötelezhetők az iskolába járásra. Ahol azonban a IV. osztályba legalább öt, az V—VI. osztályba és a gazdasági ismétlő-iskolába legalább tiz tanuló önként jelentkezik az egész tanévre, vagyis az október elejétől április végéig terjedő időre, ott ezek, amennyiben tanitó és tanterem rendelkezésre áll, a kivánt oktatásban részesitendők. A 9—14 éves tankötelesek a helyi iskolai hatóságok gazdasági, ipari, háztartási és egyéb (hadi) munkákban való részvétel céljából az iskolába járás alól felmentést adhatnak. A be nem iskolázott tankötelesek összeirására vonatkozó korábbi rendeletet a miniszter az 1915—1916-iki iskolai évre fölfüggeszti. Az iskolába beiratkozó tankötelesek iskolamulasztásainak kimutatására, az inasviszonyba lépők nevének közlésére és az elemi népiskolákba beiratkozó tankötelesek számának bejelentésére vonatkozóan érvényes rendelkezéseket ellenben a szóban levő iskolai évre is fenntartja a miniszter. A kisegitő-iskolákban, valamint a gyógypedagógiai intézetekben a tanitásnak az egész éven át rendesen kell folynia. Az ipari- és kereskedő-inasiskolákra vonatkozóan a miniszter külön rendelkezett.

Sürgöny-válaszok.

A dunántuli ág. h. evang. egyházkerület városunkban tartott közgyüléséből királyunk születése napján sürgönyileg hódoló üdvözletett küldött Őfelségének, s ugyanezen alkalommal üdvözölte Vilmos német császárt és Frigyes főherceg Őfenségét, áldást és győzelmet kivánva vitéz hadseregeinkre, mely sürgönyökre a következő sürgöny válaszok érkeztek:

Méltóságos és főtiszteletü Gyurácz Ferenc ev. püspök urnak.

Császári és királyi felsége a dunántuli ágostai hitvallásu evangélikus egyházkerület közgyülésének legmagasabb születésnapja alkalmából Méltóságod és dr. Berzsenyi Jenő egyházkerületi felügyelő által előterjesztett hódolatát és szerencsekivánatát élénk megelégedéssel fogadta és a közgyülésnek ragaszkodása ezen bizonyitékáért legkegyelmesebben szives köszönetét kifejezni méltóztatik.

Legfelsőbb meghagyásra

Daruváry.

Frigyes főherceg távirata: ***Dunántuli evang. egyházkerületi Elnökségnek Czelldömölk.***

Hazafias hódoló üdvözletükért fogadják hálás köszönetemet.

Frigyes főherceg
tábornagy.

Vilmos császártól:

Augsburgischen Bekentnisses Convent des evangelischen Kirchendistrictes. Czelldömölk.

Seine Majestät der deutsche Kaiser lassen für die Segenswünsche und das freundliche Gedenken am Geburtstage allerhöchst Ihres erlauchten Freundes und Verbündeten des Kaisers Franz Josef Majestät vielmals danken.

Auf allerhöchsten Befehl

Geheimer Cabinetsrath:

Von Valentin.

Magyarul:

Az ágostai hitvallásu egyházkerület Conventjének Czelldömölk.

Őfelsége a német császár felséges barátjának és szövetségesének Őfelsége Ferencz József császárnak születése napján kifejezett áldáskivánatokat és barátságos megemlékezést hálásan köszöni.

Legfelsőbb parancsra:

Von Valentin
titkos Cabinettanácsos.

HIREK.

Hódolat a királynak. Immár több mint egy éve folyik a gyilkos háboru. Lángban áll a világ. Nemzetek vivnak egymás ellen ádáz harcot, eddig soha nem látott elkeseredéssel s a harcok tüze nem lankad, hanem inkább még mindig fokozódik. A magyar nemzet ennek az idegölő, életet és vagyont pusztitó háborunak középpontjában áll. És ebben az ádáz küzdelemben ünnepelt a nemzet és hódolt első Ferencz József dicsőségesen uralkodó apostoli királyunknak. Király és az egész nemzet együtt érez, együtt lelkesedik, együtt küzd. Hálát adunk a Gondviselésnek, hogy adott nekünk egy oly bölcs királyt, aki e kegyetlen világháboruban »viribus unitis« bölcsességgel és atyai jóindulattal kormányozza népeit.

† **Vaszary Kolos.** Ugy a tudományos, mint az egyházi és társadalmi körökben megdöbbenéssel értesültek tegnap reggel Vaszary Kolosnak, magyarország előbbi biboros hercegprimásának Balatonfüreden beállott haláláról. Régóta betegeskedett az agg egyházfejedelem s különösen az utóbbi időben igen rosszra fordult állapota, mig tegnap éjjel szenvedéseitől megváltotta a halál. Vaszary a zalamegyei Keszthelyen született 1832. febr. 12-én, egyszerü polgári szülőktől. A pannonhalmi bencésrendbe lépett 1847. szept. 15-én, hol is az ünnepélyes fogadalmat 1854. juniusában letette, 1855. évi május hóban áldozópappá szenteltetett. Egyhangu bizalommal emelték rendtársai 1885-ben a diszes főapáti méltóságra, honnan azonban már 1891-ben a királyi szó a primási székbe szólitotta; 1892. februárban püspökké szenteltetett, 1893-ban pedig már biborossá neveztetett ki. Mintegy két éve ment nyugalomba a nagy eszéről és különösen jó szivéről ismert főpap. Tagja volt több előkelő tudományos társaságnak, tulajdonosa volt sok magas kitüntetésnek, igy a Szent István rendnek, a Ferenc József rend nagy keresztjének stb. stb. Az egykori egyházfejedelem temetéséről ma történnek végleges megállapodások.

Harangot hadicélra. Gyurátz Ferenc, a dunántuli evang. egyházkerület püspöke, a napokban felhivta kerülete gyülekezeteit, hogy — tekintettel a nagy idők rendkivüli szükségleteire — ajánlják fel legalább egy-egy harangjukat a hadikincstár céljaira, hogy ezáltal is kifejezést adjanak honpolgári kötelességük átérzésének. A felhivás következtében a kerület minden egyházközsége ma közgyülést tart, amelyen kétségkivül egyhangu határozatokkal történik meg a harangok felajánlása.

Halálozás. Igaz részvéttel vettük a következő gyászjelentést: Özv. Gaál Jánosné szül. Gáspár Anna, mint neje, — Ilonka, Zoltán, Irénke, Elluska, Erzsike, gyermekei — mély fájdalomtól megtört szivvel tudatják, hogy a forrón szeretett férj, drága jó apa, testvér, rokon Gaál János volt vendéglős, városi képviselő, megyebizottsági tag életének 55., boldog házasságának 27. évében hosszas, kinos szenvedés után folyó évi augusztus hó 31-én reggel fél 6 órakor, a halotti szentségek ájtatos felvétele után elhunyt. Drága halottunk hült teteme szeptember hó 1-én délután 6 órakor fog az Esterházy-uti gyászházban a róm. kath. egyház szertartása szerint b. szenteltetni és a kálvária melletti sirkertben a boldog feltámadás reményében örök nyugalomra helyeztetni. Lelki üdvéért az engesztelő szentmiseáldozat szeptember hó 2-án délelőtt 9 órakor fog a plébánia nagytemplomban a Mindenhatónak bemutatatni. Pápa, 1915. évi augusztus hó 31-én. Áldás és béke drága hamvaira! — A megboldogultnak igen kiterjedt rokonsága van, rokoni kötelékek fűzték városunk több lakójához is, igy *Loránth* Gyula városunk főjegyzőjéhez, aki sogorát gyászolja az elhunytban.

Az öröm után öröm. Pápára érkezett a mult héten egy derék hadfi egy éves katonáskodás után. A viszontlátás örömében oly hévvel ölelte meg édesanyját, hogy annak egyik oldalbordája eltörött s most ágyban fekvő beteg.

Házasság. Nagysárosi Zalay Artur cs. és kir. őrnagy, a hadidiszitményes III. o. vaskoronarend és a hadid. III. o. katonai érdemkereszt tulajdonosa házasságot kötött hegyfalusi Sugár Mályvával.

A czelldömölki r. kath. elemi fiu- és leányiskolában az 1915/16. isk. évre f. hó 6—7—9—10—11. napjain délelőtt 8—11 óráig fognak a beiratások teljesittetni; és pedig a fiuk az ág. h. ev. népiskolában, a leányok a r. kath. leányiskolában fognak beiratni. A szülők jól teszik, ha nem immel-ámmal iratják be gyermekeiket, hanem gondoskodnak arról, hogy mielőbb és mennél pontosabban járassák; mert ennek ellenkezője nemcsak a szülőkre, de — elsősorban — a gyermekre volna hátrányos.

A vármegyéről. Még febr. 25-én megválasztották a középponti választmányt s ez még csak a mult hétfőn alakult meg. Törvény szerint a választmány két osztályból áll. Az első osztály köréhez tartozik a czelldömölki, fölsőőri, kőszegi, körmendi, némétujvári és muraszombati választókerület; a többi, nevezetesen a sárvári, őriszentpéteri, szentgotthárdi, szombathelyi és vasvári kerületek pedig a második osztályba tartoznak. Az 1. osztályba elnök: Herbst Géza alispán, helyettese Somogyi Miklós, tagok: Berzsenyi Dezső, Pletnits Ferenc, Maróthy László dr., Ajkay Zoltán, dukai Takách Ferenc stb. A második osztály elnöke Radó Gyula dr. főjegyző, helyettese Kiss Emil, tagjai: Végh Endre, Radó Lajos, Varga Gábor dr., László Kálmán dr. stb.

A drágaság miatt mindenütt sok a panasz, különösen a köztisztviselők körében. És ez ugy van Budapesten, Bécsben, Szombathelyen stb., mint például nálunk Czelldömölkön, amelynek piacán a 10 filléres tojáson a vásárlók csak éppen hogy hajba nem kaptak. A fővárosban egyik panaszos levél a másik után érkezik be a hirlapok szerkesztőségéhez; egyik-másik irodájában már garmadában fekszenek a panaszos levelek. Ezek legtöbbje változatlan javadalmazással fizetett emberektől való s mondhatom, hogy például a Budapesti Hirlap szerkesztőségében minden egyes levelet elolvasnak és a levélirók tulnyomó részének igazat is adnak. És a szerkesztőség a következőket nyilatkoztatta ki, illetőleg imigyen nyugtatja meg a hozzáfordulókat: Igazsága van a városi tanitónak, aki nem tudja célszerűen táplálni a gyermekeit, a törvényszéki birónak, kinek öt gyermeke mellett nem telik arra, hogy a feleségét gyógyittassa. Igazsága van annak a levélirónak, ki a néki személy szerint ismerős uzsorások és más, itt közelebbről meg nem jelölhető foglalkozásu emberek gyors fölkapaszkodását keserűséggel szemléli s haragra gerjed annak a látványán, hogy mint költözik le egy család a negyedik emeleti két szobából az első emeleti öt szobás erkélyes lakásba. Igaza van mindenkinek, aki igazságtalannak találja azt a helyzetet, hogy a szükségletek háborus árának fődözésére békés idők eszközeit nyujtják a tisztviselőknek, hogy lenn hagyták őket a völgyben . . . Hogy a helyzet az, aminek a levelek irják, azt tudja mindenki s azon nem változtat, ha egy helyett ezrével közölnők is e leveleket . . . A kérdés maradjon napirenden nyilt sebével, sajgó fájdalmával, — nem szününk meg foglalkozni vele, az emlitett levelekből azonban elég annyit megőrizünk s a nyilvánosság elé vinnünk, hogy *olyan hangon* vannak irva, amilyen hangot *ennek az osztálynak tagjai* soha eddig nem használtak.

Katona-dal. Magyarország de nagy község, Körülvette az ellenség; Igy akarja, ugy akarja Tönkre tenni: De az Isten, a jó Isten Nem engedi . . .

A Vöröskereszt köszönete. A Vöröskereszt czelldömölki fiókja nagy hálával tartozik *Göllmann* Bódog nyug. m. kir. csendőralezredesnek, aki lakásában három helyiséget konyhai celokra minden díj nélkül átengedett a Vöröskeresztnek. A vöröskereszt-kórházban ápolt katonáknak ezentul ott fognak főzni. A főzésre felügyel az alezredes gazdaasszonya, a derék *Horváthné.*

Meghivó. A vasvármegyei tüzoltószövetség 1915. évi szept. hó 8-án d. e. 11 órakor Szombathelyen, a vármegyeháza nagytermében tartja 25 dik évi rendes közgyülését, melyre Vas vármegye szervezett tüzoltótestületei, valamint a tüzoltóügy iránt érdeklődők tisztelettel meghivatnak. A közgyülést megelőzően reggel 9 órakor tüzoltói szakelőadás fog tartatni a szombathelyi önk. tüzoltóság szerházánál. Ezután 10 órakor templomba vonul a szerháznál összegyült tüzoltóság és az istentisztelet után tér a vármegyeházba a közgyülésre. Közgyülés után a Sabaria vendéglőben közebéd. Szombathelyen, 1915. aug. 17. Herbst Géza alispán, szövets. elnök. Barabás István szövets. ügyvezető alelnök. Horeczky Gyula szöv. titkár.

Elviszik Vasmegyéből a délvidéki internáltakat. A vármegye területén elhelyezett délvidéki kitelepitettakat a napokban elszállitják Ausztriába. Körülbelül háromezerszáz személyt visznek el a vármegyéből. Az első transzport szeptember 4-én reggel 6 órakor indult a szombathelyi állomásról a Graz mellett levő leibnitzi koncentrációs táborba. Ugyanide kerül a második tranzport is, amely szeptember 5 én reggel 8 órakor indul Sárvárról. Igy a czelldömölki járás is megszabadul lármás taliánjaitól.

Innen-onnan. Hivatalos kimutatás szerint Magyarország területén aug. 9-től 15-ig 384 kolera eset volt 243 halálozással. — Az *épitőipar* rendkivüli mértékü pangása megitélhető abból, hogy a budapesti téglagyárak kartelirodája ez év aug. 15-éig mindössze 20 millió téglát szállitott, mig a mult év hasonló időszakában 72 milliót. — Szentgotthárdon szept. 15-én választanak országgyülési képviselőt; Roszner Ervin báró elfogadta a jelöltséget. — Minden jel arra mutat, hogy Kapi Béla körmendi lelkész, jeles iró és kitünő szónok lesz az uj ág. ev. püspök. — Még a tankönyvek is drágábbak lettek. — Egy dusgazdag *triészti* biztositó-társulat velencei fiókja 20 millió lirát-, egy, szintén az Adria melletti *osztrák* biztositó intézet 4 millió lirat jegyzett az *olasz* hadikölcsönre. Hát ehhez a hazaáruláshoz mit szóljunk? — Vármegyénk a hadifoglyokat gyámolitó egyesületnek összesen 3979 K 49 f., segélyt gyüjtött.

Adományok a sebesült katonáknak A czelldömölki kórhazaknak és vasuti üditőállomásnak az utóbbi héten a következő adományok érkeztek: Gyömörey György (Inta) naponta 10 l. tej, Klein Vilmos (Czelldömölk) naponta 10 l. tej, özv. Takács Jenőné (Czelldömölk) gyümölcs, Hrabovszky Mórné (Czelldömölk) ingek, Deutsch Gyulané (Czelldömölk) cukor, kávé, 6 drb. tök, Blau Béla (Radóháza) népünnepélyre 50 K. Csönge község adománya: 24 drb. alma, uborka, 1 csomó zöldség, paradicsom, kaposzta 17, kelkáposzta 15 fej, kalarábé 19, fél zsák bab, 15 kenyér, 87 tojás, turó, 2 drb. vaj, zsir, 3 nyul, burgonya, kukorica, liszt, 2 K. Inta és Tokorcs községek adománya: bab, alma, liszt, 3 kenyér 2 l. mák, 2 K, 25 fej kukorica. tök, káposzta. 205 tojás, burgonya, Kluger M. czelldömölki tejcsarnok 5 l. tej, Herzfeld Mór (Czelldömölk) üditőnek 35 kiló liszt. A bencés apátság gyümölcs, káposzta, paprika, uborka. *Hadikórháznak*: Dr. Berzsenyi Jenőné egy kosár alma, Vidos József egy zsák burgonya, Rosenberger Miksáné naponta 2 l. tej, Klaffi Gyula naponta 10 üveg szódaviz.

Egy bobai leányzó szökevény oroszokat fogott el. Rendkivül érdekes akta került be a minap Tompa László bobai körjegyzőtől a vármegye alispáni hivatalába. Egy jegyzőkönyv, amelyben Bobának egyik szépséges virágszála kéri a vármegyétől a jutalmat, ami igazság szerint kidukál mindazoknak, akik szökevény foglyokat juttatnak a hatóság kezére. A jegyzőkönyv aztán rendre beszámol Bakó Mária 19 éves bobai hajadon hősi tettéről. Elmondja, hogy Mária augusztus 25-én délelőtt 9 órakor kiment a mezőre babot szedni. A községtől mintegy négy kilométernyi távolságban volt a földecskéjük. Munkaközben észrevette, hogy a szomszédos akácosban két szökött orosz fogoly bujkál. A leány nem ijedt meg, hanem kis öccsével beüzent a faluba emberekért, s mig azok megérkeztek, őrizte és nyomon követte a szökevényeket, akiket azután átszolgáltattak a csendőrségnek. A kidukáló jutalmat természetesen rövidesen meg fogja kapni Bakó Mária, akinek nagy most a hire messzi határban.

Tenyészállat pusztitás ellen! Maguknak a gazdáknak kell átlátniok, hogy a tenyészállatok oktalan árubabocsátása saját vesztükre megy. A községi gazdasági bizottságoknak kell fölvilagositani az állattartó gazdákat, hogy ne adjanak tul a szükséges tenyészállatokon. Igaz ugyanis, hogy most igen jó ára van a marhának, de téved az, aki a háboru befejezésére számit s arra gondol, hogy a *háboru után* olcsóbban vesz helyette. A *ló ára* nagyon le fog szállani a háboru után, mert a hadseregtől sok ezer ló szabadul föl, de a *marha árának* a csökkenésére nem lehet számitani. Sőt valószinü, hogy még drágábban kell megszerezni a marhát a most eladottak helyett. Arra számitani, hogy majd Svájcból hoznak be tenyészállatokat, nem igen lehet, mert Svájc nem tud adni a háboru után. Magunkra leszünk tehát utalva.

Megszünt tábori áruminta forgalom. A 26., 31., 77., 90., 96., 97., 105., 107., 108., 126., 130., 140., 143., 154., 155., 158., 160., 201., 211., 504. és 506. számu tábori postákkal az áruminta forgalom megszünt.

Megmarta a kutya. Jánosházán Uti Sándor 9 éves gyermeket az utcán egy gyanus eb megmarta. Fölszállitották a Pasteur intézetbe.

Kelet-Galiciában is megindult a föld az orosz lába alatt. És ez a földindulás fogja teljessé tenni Oroszország politikai és hadseregének fizikai katasztrofáját. Mert ennek az elemi erővel kibontakozó akciónak szédületes tempója mutatja organizmusának egész rothadtságát. Majd a nagy észretérés után azok is borzadva fognak a rémséges mészárszékre gondolni, ahik az ártatlan áldozatokat százezrével odahurcoltak.

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe.

Egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való felülmulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! — Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlasnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszertárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb. Hasonlóképen kitünő Bergmann Manera liliomkrémje (80 fill. 1 tubus.) Kitünő szer női kezek gondozására.

Apró hirek. Az Egyesült-államok budget-éve (költségvetés éve) ez év közepén végződvén, az előző évről előterjesztett jelentés szerint a bevándoroltak száma az 1914—15. évben 434.244 volt a mult évi 1,403.081 emberrel szemben. A kivándorlók száma 384.174 ember volt az előző évi 633.805 emberrel szemben. A bevándoroltak között van 47 ezer kanadai. — Budapesten az izraelita kertészképző telep már 70 év óta áll fönn s mind mind jobban fejlődik. Mostanában 35 kertesztanulónak nyujt a telep szakszerü kiképzesen kivül csaladias otthont. A legénysorba jutott növendékeket majdnem mind elvitték katonának és valamennyien, ugy mint a hadbavonult iparos növendékek százai, a harcmezőkön is megállják helyüket. A telep különben a Magyar Közmü- és Földmivelési Egyesület alkotása. — Németországban a papirból való zsineg a használatban teljesen bevált. — A *semleges* amerika ujabban óriási nagyobb szállitásokra kapott megbizást az antant-hatalmaktól. Tulajdonképpen a semleges Amerika késlelteti a világbékét és mozditja elő az embermészárlást, szállitja a vérpad eszközeit. — A oroszlengyel szénbányákat katonai hatóságaink igazgatják. A lengyel szén, hir szerint, vetekedik a porosz szén minőségével. Budapesten már van raktáron. — A lengyel nemzetnek katasztrófális históriájában egyik legszomorubb esemény az volt, amikor 1795-ben a mindenható cárnak gőgös vezére, Suvarow, meghóditotta Brest-Litowsk várát. — Az a hir járja, hogy a nagyobbrészt vasi vitézekből álló 18-as honvédgyalogezredet Karánsebesről visszahelyezik Sopronba. — Kormányrendeletre a vasuti személyzetet a keresk. miniszter által kijelölt vasutvonalak területén be kell oltani. — Nagykanizsán a nagybocskói lótelepről odaszállitott 147 hidegvérü csikót Vas-,Zala- és Somogy vármegyei gazdak részére elárverezik. — Ad notam: A kiegyezés után Eötvös József volt az első kultuszminiszter, 1867. febr. 20-tól 1871. febr. 2 ig. Utána Pauler Tivadar következett 1872. szept. 4 ig, majd Trefort Agost 1888. aug. 22-ig, azután Csáky Albin gróf 1894. jun. 10 ig, Eötvös Loránd báró 1895. jan. 15-ig, Wlassits Gyula 1903. nov. 3-ig, Berzeviczy Albert 1905. jun. 18 ig, Lukács György 1906. márc. 6 ig. Tost Gyula 1906. apr. 8-ig, Apponyi Albert gróf 1910. jun. 17-ig, Székely Ferenc 1910. március 1 ig, Zichy János gróf 1913-ig, és azóta Jankovich Béla a miniszter.

Tengerre magyar! Egyik legjelesebb irónk, Pekar Gyula »a magyar vitézség ujabb csataterei«-ről irván, cikkelyét a következő nagyon érdekes szavakkal zárja be: Az 1900-iki parisi kiállitáson óles betükkel ragyogott a német osztály homlokzatán a császár hires jelszava: »Jövőnk a tengeren van!« Nos, a Porto Corsini magyar diadala nekem egy tengeri magyar jövő álmait nyitja meg. Es mert a mondottak alapján nekünk, turáni magyaroknak természettől idegen a tenger, tartom kétszeresen fontosnak ezt a győzelmet. Nemcsak az olaszokon vettünk véle diadalt, hanem önönmagunkon is: faji hajlamainkon, gyökeres szárazföldi hagyományainkon. Hogy a honfoglalók óta ezerszeresen keresztezett vérünk adja-e meg nekünk ez uj hajlamokat, vagy a mostani világfölfordulás fordit ekkorát tehetségeinken: lényegében mindegy, — a fő az, hogy első tengerészeti föllépésünk dicsőségesen sikerült és épp ott ama hely közelében, ahol Atilla ősünk ezerötszáz évvel ezelőtt a taliánokat a tengerbe kergette, mi most ugyanott őket a tengerről a szárazföldre vetettük vissza. Ugy érzem, a régi magyar hősök: Kinizsi, Magyar, Balázs, Thury, Zrinyi, Simonyi, zaszlót hajtanak onnan a másvilágról. . . Ne csak örüljünk, ujjongnunk kell: a magyar vitézségnek im uj csatatere nyilik, — s mégis igaza lett Kossuth Lajosnak: *Tengerre magyar!*

Egy angol »tekintélyes« hirlap Humor a háborban cim alatt »angol viccek«-et [illegible]. Halljunk valamit belőlük: »A minap a tiszti étkezőben derültséget keltett egy katona esete, akinek elfogyott a munciója. Add ide az ásódot, mondotta szomszédjának s amikor hat német katona osuszott feléje, mind a hatnak a fejet egy-egy halálos csapással szétzuzta. Nagyszerü fickó, mondotta derüs nevetéssel a *katonapap*; ennek a finnak meg kell szerezni a Viktória-keresztet«. — Egy másik angol humor: »Amikor egy angol katona az első németet ledöfte szuronyával, rátette lábát a holttestre s olyan pózban állott, mint a külvárosi drámák hőse. Szivből nevettem ezen a jeleneten, mondotta egy fiatal hadnagy. Az angol legénység a halott németet arccal a föld felé temeti el; mert hogyha ásni kezd, a pokolba vájja magát«. — Nohát még egy angol humor: »A *főgyilkos* az egyik ezredben szolgál. A közül a *48 afrikai* közül maradt elevenen, akik gyilkolni jöttek a németet. A főgyilkos mesteri lövő a mindennap leteritl a maga németjeit, ami nagyszerü szórakozás. Volt nap, hogy 12-t is leteritett két óra alatt. Ami pompás dolog, mert irtani kell a kártékony német vadállatot. És ezek az emberek épp ugy elszórakoznak egy macska ugrásán, mint a németek fölrobbanásán. Mert gyermekielkünk . . .«

Szerkesztői üzenet.

„A városbiró ur figyelmébe“. Megkaptuk, azonban névtelenül beküldött közleményeket nem adunk le. Amennyiben ezen közleményt aláirja, közérdekü voltánál fogva is jövő szamunkban közöljük; természetesen az aláirást, mint hirlapi titkot őrizzük.

Res. Spil. St-Pölten. Odairányitottuk. A baj tán csak nem komoly. A legközelebbi visszontlátásra. Üdv.

Sz. Gy. Kezék. Jövő szamban sorra kerül. Üdvözlettel.

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

Világháboru térképe

ujabb javitott és bővitett kiadás, jó minőségu erős papiron

1 korona 50 fillér.

Tartalmazza az összes háboruban álló és semleges szomszédos államok térképét, u. m.: Ausztria-Magyarország, Németország, Oroszország, Franciaország, Angolország, Belgium, Svájcz, Ázsiai és Europai Törökország, Kaukázus, Perzsia, Bulgária, Románia, Szerbia, Görögország, Montenegro, Krimsziget, Egyptom, Szuez-csatorna, stb.

Olaszország

térképe 1 korona.

Különféle

szótárak

Dinkgreve Nándor papirkereskedésében beszerezhetők.

Eladó ház.

Czelldömölkön a vasuti állomással szemben adómentes, jól jövedelmező

EMELETES VILLA

6000 korona lefizetéssel azonnal átvehető.

Bővebbet lapunk szerkesztőségében és Horváth István vendéglősnél.

A Korona-vendéglő épületében levő

BOLTHELYISÉG

október 1. napjával haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni: **Lászlo Ferenc** háztulajdonosnál.

Alapitva 1804. Alapitva 1804.

HOFFMANN JOZSEF

kávé-nagypörkölésének is és szamat tekintetében felülmulhatatlan

PÖRKÖLT KAVÉI:

»Udvari keverék«	á K	6·—
»Kolumbus«	á K	4·80
»Kubanus«	á K	4·40

állandóan friss pörkölésben, 1/2, 1/1 és 1/10 kg-os csomagokban kaphatók:

GAYER GYULA

vas és fűszerkereskedése Czelldömölkön.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Czelldömölkön a Kossuth Lajos utcában 31 év óta fennálló

cipész üzletemet

az apátsági szekházban levő üzlethelyiségbe (Gayer-féle üzlettel szembe) **helyeztem át.**

Cipőket a legdivatosabb kivitelben, jó anyagból, **julányos áron készitek.**

Javitásokat elfogadok.

Cipő-raktáramban női, férfi, és gyermekcipőkből **nagy választék.**

A n. é. közönség további b. pártfogását kérve

kiválló tisztelettel

Kreiner József.

Aki Budapestre utazik-nézze meg a Pazaréti Lövészárkot!

Követeljo azonban, hogy szállitoja Önnek csakis **OLLA**-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékü silány utánzatot, mint »ép oly jót« feldicsérni. Kedvelt minőségek:

1203. sz. »Extrafinom« minőség 6 K.
1204. sz. »Superfinom« minőség 8 K.

Kapható: Dr Bisitzky András gyógyszertárában Czelldömölkön.

Szabadalmazott és törvényesen védett

vetőmag-csávázószer

ANTISPORA-VITA

[illegible] yek megállapitották, hogy az **Antispora-Vita az összes vetőmag fülek, decisőnerben az üszög** által hazánkban állandóan fenyegetett burának **csávázására a legmegfelelobb és igy a mezőgazdaságban nelkülözhetetlen.**

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérelárusitók:

SCHWARZ és TAUBER

nagykereskedők, NAGYKANIZSA.

Temetkezési vállalat.

Czelldömölkön a Kossuth Lajos-utcában (Központi kávéház mellett)

temetkezési vállalatot

létesitettem.

Beszerezhetők nálam az összes **temetkezési** cikkek, **diszes érc- és fakoporsók, sirkoszorukból nagy választék.**

Temetéseket a legegyszerübbtől a legdiszesebbekig vállalok.

Ravatal-felállitás megegyezés szerint.

BERECZ LAJOS

asztalos, temetkezési vállalkozó.

Lakás: **Ferenc József-utca.**

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.